

Notat om rammetilskudd for nye Tønsberg kommune

Rammetilskudd som ny sammenslått kommune, kontra nivået i de to gamle kommunene.

Oppsummering

Kommunesammenslåingen gir de to kommunene merinntekter over perioden fra 2017-2020. Fra 2017 er det innført overgangsstøtte og et særskilt regionsentertilskudd for kommuner som har vedtatt å slå seg sammen.

Når nye Tønsberg etableres gir det utslag på en rekke variabler i rammetilskuddet som endring i gradert basistilskudd, inntektsutjevningen for skatt og inntektsgarantiordningen. Innbyggertilskuddet forventes å gå ned som følge av at inndelingstilskuddene til andre kommuner skal finansieres innenfor samme ramme, og videre vil overgangsordningen Tønsberg og Re har hatt siden 2017 falle bort. Samlet er dette beregnet å redusere rammeoverføringene på 2018 nivå til nye Tønsberg med ca. 25 mill. kroner.

Dette kompenseres delvis ved et nytt inndelingstilskudd på 13,9 mill.kr. Dette inflasjonsjusteres i 15 år, deretter trappes det ned over fem år.

Første år som ny kommune etableres, faller altså rammetilskuddet med netto anslagvis 11,3 mill.kr.

Men det er fra det nivået året før der de to kommunene hadde 16,2 mill.kr mer i rammetilskudd enn om de ikke hadde vedtatt å slå seg sammen. En ny sammenslått kommune har dermed netto ca 5 mill.kr mer i rammetilskudd enn de to gamle kommunene hadde hatt uten vedtak om sammenslåing.

Årlig merinntekt fra 2020 kan iflg KS anslås til minst 5 mill.kr forutsatt andre forhold uendret.

Merinntektene ved etablering av ny kommune kan samlet anslås slik:

Overgangsordning/regiontilskudd 2017-19	44,5 mill. kr
Netto merinntekt rammetilskudd fra 2020 og videre, anslag	5 «
Omstillingsmidler	30 «
Reformstøtte, utbet. 2020	30 «
Samlede merinntekter 2017-20	109,5 mill.kr

Nye tilskudd som følge av vedtak om sammenslåing.

Det ble vedtatt nytt inntektssystem fra 2017. Regjeringen har etablert en overgangsordning for å kompensere kommuner som skal slås sammen, men som midlertidig vil få redusert basistilskudd og småkommunetillegg i perioden fram til sammenslåingen trer i kraft på grunn av endringene i inntektssystemet fra 2017. Gjennom overgangsordningen får kommuner som er vedtatt sammenslått i reformperioden, full kompensasjon for en eventuell reduksjon i basistilskudd.

Fra og med 2017 ble det innført et nytt regionsentertilskudd til kommuner som fatter nasjonalt vedtak om sammenslåing i perioden for kommunereformen, og som slår seg sammen, og som etter sammenslåingen får over 9 000 innbyggere. Gjelder kommuner som ikke mottar storbytilskudd.

Som en følge av vedtakene om kommunesammenslutning har Tønsberg og Re kommune allerede merinntekter i hele perioden 2017-19 med disse tilskuddene:

Tall i hele 1000 kr	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Re kommune:						
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen	3 440	4 109	4 109			
Regionsentertilskudd	598	1 178	1 187	1 196	1 196	1 196
Tønsberg kommune:						
Overgangsordning - kommuner som skal slås sammen	5 416	5 333	5 333			
Regionsentertilskudd	2 703	5 576	5 605	3 256	3 256	3 256
Samlet Tønsberg og Re kommunen/ nye Tønsberg	12 157	16 196	16 234	4 452	4 452	4 452

I perioden 2017-19 vil de to kommunene samlet ha 44,5 mill.kr mer enn de ville hatt hver for seg. KS modellen forventer at regionsentertilskuddene fortsetter med 4,4 mill.kr årlig i ny kommune.

Effekten av å etablere nye Tønsberg kommune.

På forespørsel til Sigmund Engdal i KS får vi dette oppsettet over hvilke inntekter de kommunene hadde hatt i 2018 uten tidligere vedtak om sammenslåing.

Det viser at midlene fra overgangsordningen og regionsentertilskudd ville falt bort med samlet 16,2 mill.kr.

Samtidig har KS gjort et estimat over hvilke inntekter ny kommune hadde hatt om 2018 var første år som ny sammenslått kommune.

	Re	Tønsberg	Samlet
Anslag frie inntekter 2018 - hentet fra prognosemodellen prok1802	511 473	2 352 708	2 864 181
Re og Tønsberg har i 2018 følgende elementer i sitt rammetilskudd som er relatert til beslutning om kommunesammenslåing, dvs. at man ikke hadde hatt disse om man hadde valgt å fortsette som egne kommuner:			
- Overgangsordning for kommuner som skal slås sammen	-4 109	-5 333	-9 442
- Regionsentertilskudd	-5 576	-1 178	-6 754
Anslag frie inntekter 2018 dersom man ikke skulle slås sammen	501 788	2 346 197	2 847 985
Anslag for frie inntekter i en sammenslått kommune			2 853 058
Utslag frie inntekter ved en kommunesammenslåing			5 073

Iflg KS hadde nye Tønsberg fått netto samlet minst 5,1 mill. kr mer i tilskudd enn de to kommunene hadde fått hver for seg dersom sammenslåing hadde skjedd med 2018 tall. Gevinsten er antagelig større iflg KS, men det er komplisert å beregne eksakt.

Det er bl.a. fordi alle kommuner iflg statens opplegg må være med å betale for økte tilskudd til kommuner som slår seg sammen.

En viktig årsak til netto merinntekt fra 2020 er et nytt såkalt inndelingstilskudd på 13,88 mill.kr som ny kommune får inflasjonsjustert frem til 2035 (15 år). Deretter trappes det ned over fem år. Det motvirker at overgangsordningen 2017-19 faller bort og at det inntreffer en rekke mer kompliserte endringer i rammetilskuddet som gir kommunen trekk.

Men på grunn av ekstraintekter 2017-19 grunnet vedtaket om sammenslåing på ca 16,2 mill.kr årlig frem til sammenslåing, vil ny kommune likevel oppleve enn viss nedgang i samlet rammetilskudd fra 2019 til 2020. Denne nedgangen har KS anslått til netto ca 11,3 mill.kr for nye Tønsberg kommune. Det er et foreløpig anslag basert på en del forutsetninger.

Påfølgende spesifisering fra illustrasjonsmodellen for nye Tønsberg kommune dokumenterer de mange komponenter som inngår i endringene.

Re og Tønsberg som selvstendige kommuner, ville fra 2020 også opplevd trekk i rammetilskuddet samlet på nær 9,8 mill.kr fordi staten skal finansiere nye inndelingstilskudd (minus da Tbg forutsatt dette). Men for selvstendige kommuner ville andre trekk blitt mindre, f.eks i INGAR og

inntektsutjeningen og dermed i stor grad oppveid dette. KS sier det er mye arbeid å beregne dette mer nøyaktig.

Illustrasjonsmodell fra KS, endringer i rammetilskudd ved etablering av nye Tønsberg.

KS har i modellen søkt å belyse alle kjente faktorer som påvirkes når det gjelder frie inntekter ved sammenslåing med det regelverket som gjelder i dag, og med de forbehold og forutsetninger som en har måttet ta ved utarbeidelsen av modellen.

Frie inntekter 2018 med ny kommunestruktur	Tønsberg (nye)
	(tall i 1000 kr)
Rammetilskudd 2018 - Regjeringens forslag til statsbudsjett inkl skønn ufrivillig alene kommuner	1 272 841
Endringer budsjettinnstilling Stortinget, RNB 2018, ekstra skjønn fra KMD og skjønn ufrivillig alene	2 800
Skatteanslag 2018	1 548 638
Anslag inntektsutjevning 2018	39 902
Anslag frie inntekter 2018 - dagens kommuner	2 864 181
Opphør overgangsordning for sammenslåingskommuner, frigjort beløp til innbyggertilskudd	-6 808
Anslag endringer inntektssystemet ny kommunestruktur (ekskl. overgangsordning)	-18 341
Inndelingstilskudd	13 882
Anslag frie inntekter 2018 om ny kommunestruktur hadde blitt iverksatt fra 1.1.2018	2 852 914

Anslag endringer som følge av av ny kommunestruktur framkommer slik:	(tall i 1000 kr)
Endring Sør-Norge tilskudd utenom småkommunetillegg	0
Endring i Nord-Norge tilskudd utenom småkommunetillegg	0
Endring i småkommunetillegg	0
Endring i storbytilskudd	0
Endring i vekstkommunetilskudd	0
Endringer regionalpolitiske tilskudd	0
Redusert innbyggertilskudd (omfordes til andre elementer i inntektssystemet)	-9 822
Endring gradert basistilskudd	-6 990
Endring i opphopningsindeks	-285
Endring i sonekriteriet	2
Endring i nabokriteriet	190
Endring i korreksjonsordningen statlig/private skoler	-50
Endringer i utgiftsutjeningen og innbyggertilskudd	-16 955
Endring i inntektsutjevning	-3 277
Endring i INGAR	1 892
Endringer i inntektsutjevning og INGAR	-1 385
Anslag endringer inntektssystemet ny kommunestruktur (ekskl. overgangsordning)	-18 341